No. 2511 Zaterdag 5 Maart 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

De Stoomverbinding met de Bovenwinden.

In een naschrift op een artikel van Dr. Sardeman, in ons blad van de vorige week, hebben we gezegd, dat we gaarne omtrent genoemd onderwerp het hooren wederhoor toepassen.

We ontvingen van den Heer X. Krugers Voorzitter van de Bedrijfsverg. „St. Eustatius" een artikel, omtrent de stoomverbinding van Statiaansch standpunt.

Gaarne laten we het artikel hieronder volgen.

De Amigoe van 30 Januari j.l. bevat o.a. een artikel, luidens opschrift afkomstig van „Dutch Windward Islands" en onderteekend „Vox Pop." Het zou derhalve de „stem" van het geheele Bovenwindsche Volk" weergeven.

Het artikel geeft me aanleiding een en ander daarover op te merken. Ik houd niet van anonieme stukken. Onbekendheid met den opsteller vervaagt zoo vaak de objectiviteit van een stuk en ontneemt daaraan de zuivere beoordeeling van haar strekking.

Zoo zou in dit geval „Dutch Windward Islands" en „Vox Populi" onbekenden in deze regionen doen denken, dat nu werkelijk de zooveel besproken Bovenwinden qua geheel aan het woord zijn. Ik voor mij heb positief bezwaar tegen het generaliseerende „Vox populi" als zou dit artikel de communis opinio van de geheele Bovenwindsche groep weergeven. Ik geloof, dat „Saba" en „direct belanghebbenden bij schoeners" als opschrift c.q. onderteekening van het stuk eerlijker, althans juister zou zijn geweest.

Doel van dit betoogje is dan ook naast die Sabaansche (?) stem eens een Statiaansche stem te stellen. Ik wil daarbij de verschillende punten van het betreffende artikel volgen.

1. „The small merchants, en. „Faciliteiten bewezen aan een kleine groep winkeliers, zijn natuurlijk heel prettig voor die categorie menschen, maar het doel van de verbinding is toch niet om een kleine groep menschen prettig te stemmen, maar om te dienen ten bate van de geheele bevolking. Trouwens ik begrijp niet goed welke faciliteiten daarmee worden bedoeld: toch zeker niet het gratis aanbrengen van hun winkelartikelen, behalve dan voorgeval de winkelier mede-aandeelhouder in de schoener zou zijn. Voorts zullen die „facilities" wel alleen aan vrienden en kennissen worden bewezen.

2. „Persons wishing to spend a few days in one of the neighbouring island for medical or business purposes, enz." Maar zijn er dan geen behoorlijke doktoren op onze eilanden? Ik geloof, dat men op Statius wel tevreden is met den huidigen titularis. En voor meer gecompliceerde gevallen is daar toch Curaçao met zijn goede doktoren en goed-geoutilleerde hospitalen, met de stoomboot snel en confortabel te bereiken.

Ik zie voorts ook niet in, waarom de „business" op buitenlandsche Eilanden zou moeten geschieden, waar Curaçao als groot handelscentrum daar in de eerste plaats voor in aanmerking komt. Verplaatsing van die handel op Curaçao, is een nationale plicht.

Zeker, ook wij hier zouden meer gelegenheid en tijd wenschen, om de andere eilanden voor korter dan 14 dagen te bezoeken: maar dat is m. i. meer een quaestie van ter plaatse bespreken en vragen. Reeds nu valt verbetering ten goede in die richting te bespeuren.

3. „St. Eustatius and Saba are more isolated than before having no craft at all." Ik vind dat geen gelukkige opmerking en geen compliment voor de schepen van de KNSM.— Wil men kleine bootjes, zooals ieder eiland er vroeger zonder subsidie eenige had, wel waarom zet men die dan niet weer in de vaart.

4. „The expensive freight charges, enz." Ik weet niet hoe de andere eilanden erover denken, maar wij zijn tevreden. Zoo is de vracht van zoete aardappelen (ons stapelproduct) naar Curaçao van f. 1,— per zak per schoener, thans 75 ct. per zak per stoomboot; terwijl voor kleinvee minder en voor ander vee en andere artikelen thans evenveel of minder als met de schoener wordt betaald. En wat het bezwaar van de documenten voor grootere vrachten betreft, daar heeft toch alleen de agent de last van.

Kleine pakjes gaan als vroeger zonder document, terwijl voor grootere een reçu wordt afgegeven. In ieder geval zullen er thans geen pakketten meer zoek raken.

6. When the sea is rough the cargo is taken back to Curaçao w'ch may be perishable goods, enz. „Dit is natuurlijk mogelijk, indien de zee tenminste drie dagen achtereen zoo ruw is, dat landen onmogelijk is. Schrijver van het artikel heeft echter verzuimd te melden, dat de Atlas de voorlaatste keer driemaal een poging gedaan heeft om de lading te lossen, en dàt, binnen een tijd van drie dagen. Ook verzuimde schrijver te melden dat de „perishable goods" wel degelijk geland zijn, ondanks het slechte weer. En is de schrijver dan vergeten, hoe vaak de mailschoener met lading van St. Thomas komende, door ruw weer deze lading meenam naar St. Martin en we toch ook een week moesten wachten alvorens de lading hier gelost zou worden? Ik zou niet graag de verwenschingen neerschrijven, dewelke door de betreffende winkeliers aan het adres van den schoener-kapitein geslingerd werden, als ze op deze wijze hun „perishable goods" (aardappelen, kaas, sinaasappelen, enz.) naar St. Martin zagen gaan, en zeker van zijnde, dat deze bedorven hierheen zouden komen.

6. „The mailservice is at random." Dit bezwaar begrijp ik niet al te best, daar voorzoover mij bekend, op Statius geen klachten daarover zijn gehoord. Mails voor Holland, Curaçao Amerika, enz. gaan iedere 14 dagen via Curaçao en St. Kitts en komen hier via Curaçao en St. Thomas. Al is de tijd voor het beantwoorden van mails niet zoo lang als vroeger het geval was (7 dagen), Saba en St. Martin zijn toch beter af als wij daar 2½ à 3 dagen voor beantwoorden van dringende mails wel genoeg zal zijn. Zooals ik reeds zeide, begrijp ik dit bezwaar niet, tenzij „Vox Populi" andere redenen voor zijn vernietigend oordeel over de maildienst heeft.

7. „What will be the fate of the Atlas, enz". Schrijver schijnt wel zeer begaan met het lot van de arme Atlas in orkaantijd: kapitein en bemanning zullen deze „beau geste" wel zeer op prijs stellen. Verder commentaar lijkt me dan ook overbodig. Ik wil alleen releveeren, dat in eenige jaren, zoover ik me herinner, de volgende schoeners met mail- en pasagiersdienst belast door slecht weer òf vergaan of zwaar beschadigd werden, en dat niet alleen in orkaantijd: Ina Vanterpool, Virginia, Thelma, Georgetown, Three Sisters, Mayflower om er eenige te noemen.

„The steamservice may be beneficial to the few travelling officials enz. Het Gouvernement zou dus jaarlijks zooveel duizenden uitgeven alleen om een paar ambtenaren prettiger te laten reizen!! Commentaar overbodig lijkt me,

„Though it seems that everything is spitework in opposition to vox populi". Een en ander is me ook al niet recht duidelijk. Bedoelt schrijver met vox populi zich zelf, of het Bovenwindsche volk. In beide gevallen meen ik, dat we een hóógere dunk van ons Gouvernement zullen hebben dan dat deze „verbinding" tusschen de eilanden, tot stand is gekomen als resultaat van een „wie kunnen we met deze wijze van verbinding het meeste plagen!"

Tenslotte wenscht schrijver een day service between the islands with a motorschooner" en iets verder „a monthly service with Curaçao is sufficient". Ja, ik geloof graag, dat schrijver een dagelijksche dienst tusschen de eilanden zou willen (waarschijnlijk dan met drie of meer motorschooners om dat te volhouden!) en dan nog eens per maand een stoomboot en misschien ook nog wel een wekelijksche vliegdienst voor zijn expresse mails: maar wie zou dat alles moeten betalen?! En mag een maandelijksche maildienst met Curaçao voor schrijver van het artikel voldoende zijn (d.i. vox pop. in eigen zin!), voor Statius is een 14-daagsche verbinding zeker noodzakelijk voor de afscheep van onze producten.

Het slotgebed van schrijver (het „universal" ervan wil hij wel voor zijn eigen rekening nemen): Lord deliver us from the contract with the Atlas zal bij ons toch anders moeten klinken: The Lord (Gouverneur en Koloniale Raad) have delivered us from the schooners", en daarvoor zijn wij ten zeerste erkentelijk.

Begrootingsvaria.

Oude rekeningenboeken zij lang niet de minst interessante onzer historiebronnen. Evenmin de begrootingen voor de contemporaine historie.

Na een vluchtig overzicht lezen we dan ook nog eens gaarne onze begrooting over en vinden dan veel, wat ook onze lezers misschien nog wel zal interesseeren.

Voor de uitgaven van 1931 vonden we nog een post van f. 15 000 voor de deelname aan de Internationale Tentoonsteling te Parijs. Van wat er met dat geld gedaan is, weten we met veel meer als dat het verbrand is. In de Surinaamsche bladen hebben we indertijd nog een heele catalogus vermeld gevonden, van wat er verstuurd was. Hier op Curaçao hebben we gedacht, dat we bij terugkomst misschien nog wel eens mochten zien hoe Curaçao vertegenwoordigd was. Maar helaas; bij de vermeldingen is zelfs onze stand niet genoemd.

Wel eigenaardig deed het ons aan, voor 1931 een uitgave te vinden in een post van f. 200. als bruggegeld voor de leerlingen van de Emmaschool. Ook vinden we nog ergens op een verloren plaatsje de zeer uitzonderlijke positie vermeld van de bode van het Hof van Justitie, die nog bruggegeld heeft moeten betalen en daar f. 24 voor heeft ontvangen.

Nog veel vraagteekens hebben we geplaatst.

O.a. bij de Gouvernementssecretarie voor de post Boekwerken Nieuwsbladen, advertentiekosten en briefporten die met andere uitgaven maar even f. 5.200 vragen, Het Binnenlandsch bestuur heeft aan andere uitgaven f. 4000.

Erg onsymphatiek doet ons aan verschillende toelagen, terkosten, schadeloosstellingen enz. We beginnen bang te worden dat eenmaal de dag komen zal, dat het geheele salaris op de Bank gezet kan worden en het dagelijksch onderhoud geheel in extra toelagen wordt uitgekeerd.

We willen hier niet in bijzonderheden treden. Men zou misschien kunnen denken dat we persoonlijk worden; maar we kunnen wel eens noemen wat we aan emolumenten vermeld vinden bij de politie; we noemen slechts terugstorting pensioenen, bijstorting huishuur, premiën bij vertbinnentissen en herverbintenissen, gratificatiën bij bevorderingen, scheepskleeding naar Nederland, uitkeering verjaardagen Koninkl. huis enz.

Het schijnt, dat bij dit corps in het jaar 1933, ook heel wat decoraties zullen worden uitgekeerd. Er is tenminste f. 150.— uitgetrokken voor medailles. Bijzonder economisch wordt het Krankzinnigen gesticht beheerd. Daar wordt voor ruim 180 personen, verpleegden en verpleegsters f. 55.000 per jaar betaald, wat omgerekend ongeveer een 75 ct. per dag is. De minimumschadeloosstellingen welke het Gouvernement aan ambtenaren verleend voor het gebruik van een auto, bedragen driemaal zooveel.

Eigenaardig is ook dat voor Eeredienst de uitkeeringen omgekeerd evenredig zijn aan het aantal belijders der verschillende godsdiensten.

Zoo wordt aan de bedienaars der Israelietische godsdienst f. 31.— per lid uitbetaald. Aan de Protestanten f. 4,67 per lid; en aan Katholieken f. 1,08.

Ook bij de inkomsten vinden we aardige cijfers.

De accijns is van het jaar 1930—1931 teruggeloopen met ruim 297 duizend. Zoo zou volgens de belastingcijfers het aantal honden op Curaçao sinds 1928 tot op de helft verminderd zijn. We gelooven echter eerder de goede raad te kunnen geven om eens rond te kijken hoeveel honden er zonder penning loopen.

Dat de verschillende posten tengevolge van de malaise merkbaar zijn achteruitgegaan is natuurlijk niet te verwonderen, maar wel opvallend onder deze achteruitgang is die der landsradio die van een gemiddelde opbrengst van f. 258 759 in de voorgaande jaren, het laatste jaar gevallen is op f. 169 118 dus bijna een verschil van f. 90 000.

Deze dienst schijnt dan inmiddels ook al tot zeer ingrijpende bezuinigingen te zijn overgegaan. Zoo zijn dezer dagen de telefoonkwitanties rondgestuurd in enveloppen die het Gouvernement, voor een koopje naturlijk, van de firma Morris Curiel en Sons heeft overgenomen. De oude firmanaam staat nog te lezen onder de overdruk.

We lezen nog in de omschrijving van de in 1931 gedane omvoorziene uitgaven o.a. deze twee posten;

Uitbetaald aan W. H. M. Cameron om in de Globe Encyclopedia van London reclame te maken voor Curaçao f. 3 017 50

Deelname door den Referendaris ter Gouvts. Secretarie, den Gezaghebber der Bov. Eil. en den plv. Gezaghebber op Saba, aan den Commandants-

Losse Grepen uit Curaçao's Verleden.

DOOR P. A. EUWENS, O. P.

III.

De BERG „ALTENA". (2

In dit artikel kan ons alléén interesseeren, wat er aan dien naam „*Altena*" vastzit.

Voorloopig weten we nog alleen, (maar dan ook zoo authentiek mogelijk n.l. uit een officieel rapport, het journaal van Gouverneur JAN DONCKER, dat letterlijk zegt:) dat „*den vijandt aan ALTENA en op het STEENEN PADT al marcheerde en herwaerts naderende gesien werde.*"

Uit die woorden blijkt dus met zekerheid, dat in 1673 er in den omtrek van het tegenwoordige Pietermaai een plaats was, die toen algemeen onder de naam van „*Altena*" bekend stond.

Maar uit de woorden van Jan Doncker blijkt niet, *welke* plaats eigenlijk dien naam „*Altena*" droeg en nog minder *waarom* die plaats dien naam droeg.- - Houden wij de twee gegevens goed vast en zien wij nu wat latere schrijvers er van gemaakt hebben.

De eerste, die er wat uitvoerig over schreef, zonder echter het journaal van Jan Donker onder de oogen te hebben gehad, maar alleen geput heeft uit tradities en verhalen van zijn tijdgenooten, is P. Phoel, landsonderwijzer, die in 1816 op Curaçao kwam en in de *Curaçaosche Courant* van 1824 en volgende jaargangen een reeks artikelen schreef onder den titel van „*Mengelingen*" over geschiedenis van Curaçao.

Phoel zegt als volgt:

„Den 16n Maart 1673 des morgens trokken zij (de Franschen) over den berg „*Altena*" in verwachting, dat de Gouverneur de forten zou overleveren, doch zij kwamen de stad maar „*al te na of al te nabij*" enz., en iets verder: „Op den berg, die nu den naam van „*Altena*" behield, werd een batterij gebouwd" enz. (*Curaçaosche Courant* 1824 No. 53).

Deze schrijver beweert hier drie dingen, waartoe het oorspronkelijk document (het journaal) hem geen recht geeft. — 1o. Zegt hij, dat de *berg* van Pietermaai dien naam van „Altena" droeg. Een fout, die heel begrijpelijk is, omdat in zijn tijd geen enkele andere plaats dien naam droeg dan alleen de berg. -2o. Beweert hij, dat bij *die* gelegenheid in 1673 die berg dien naam *voor het eerst* gekregen heeft. -3o. Geeft hij ook den uitleg, *waarom* er die naam aan gegeven is, nl. omdat de vijand toen *al te na* of *te na bij* of *dichtbij* was gekomen, een woordspeling dus.

Latere schrijvers vonden deze verklaring zóó aardig en aannemelijk, dat ze deze letterlijk hebben overschreven of het nog wat positiever gezegd. -Zoo zegt Dné G. B. Bosch, *Reizen in West Indie* dl. I. p. 270: „Toen hij (de Baas, Gouverneur van Martinique) een kleinen berg in bezit had, welke de stad bestrijkt, zeiden de burgers: „De Franschen zijn *al te na*, van waar nog heden deze heuvel „*de berg Altena*" heet."

Precies hetzelfde zegt M. D. Teenstra, *De Nederlandsche West-Indische Eilanden*. dl. II, p. 27.

Uit de onderlinge vergelijking van de woorden uit het journaal van Gouverneur Donker met de citaten van genoemde schrijvers blijkt dus overduidelijk, dat hun verhaal geen andere waarde heeft dan van een eigen fantasietje zonder historischen grond.

* * *

Er zijn zeer sterke bewijsgronden dat oorspronkelijk, ook nog in het jaar 1673, *niet* die berg van Pietermaai, maar een *andere* plaats daar in de buurt, dien naam „*Altena*" droeg en dat eerst in *latere* jaren ook die berg dien naam gekregen heeft.

1o. Vele jaren geleden vond ik in ons oud koloniaal archief (thans berustend in het Rijksarchief in den Haag) in het deel „*Sententiën en Resolutiën* van December 1727 onder de nrs. 277 tot en met 289 een groot aantal processtukken tusschen de Weduwe P. Diedenhoven en de Weduwe Mathias Exsteen over het recht van tapperij en herberghouden en kolfbalslaan op de grond „*Sint Jago*", gelegen ten Westen naast de gronden, genaamd „*Altena*". Reeds den 10 Juni 1685 was die grond, genaamd „*Altena*", door Gouverneur Jan van Erpecum (1683-1685) aan haar verkocht.

Het terrein „*Sint Jago*" draagt nog tot op den dag van heden denzelfden naam. Het ligt vooraan op Scharloo aan de Noordzijde van den straatweg en loopt door tot aan den berg. Het terrein behoort in zijn geneel aan de erven van Dr. H. A. Casseres, maar is nu in vele kleine perceelen als huurgrond verkaveld. Het lag dus ten Westen van de gronden, genaamd „*Altena*". Tegenwoordig draagt dit laatste terrein dien naam van „*Altena*" niet meer, tenzij alleen in de oude koopbrieven. Reeds in de vorige en in de XVIIIe eeuw zijn er eenige kleine perceelen van verkocht, doch voor het grootste gedeelte behooren die vroegere gronden „*Altena*" nu in eigendom aan de Sociëteit of Club „*Curaçao*". Ook de nog bestaande koopbrieven, ofschoon de oudste zijn verloren gegaan, noemen nog dien naam. Zelfs een eeuw na den inval der Franschen wordt in den koopbrief van het tegenwoordige woonhuis van den Heer Henry da Costa Gomez, Scharlooweg No. 77, door den rooimeester in het jaar 1776 dit perceel aldus omschreven: „Een huis staande op een stuk gronds alhier tusschen de plaats, genaamd „*Altena*" en St. Jago. — Hetzelfde blijkt eveneens uit den koopbrief (A° 1770) van het perceel, waarop nu de Sociëtet „*Curaçao*", Concordiaplein No. 19 staat, waarin Perona van Namen, weduwe van Pieter Diedenhoven, zegt, dat haar behuwd-moeder Anna Catharina Siebel, weduwe van Pieter Diedenhoven, bij haar leven een stuk grond gelegateerd heeft, belendend ten Zuiden het benedenste stuk grond de plaats „*Altena*". (1) Ter loops vestigen we er hier de aandacht op, dat er in den loop der tijden verschillende Pieter van Diedenhoven zijn geweest. Het bovenstaande stuk van 1770 spreekt reeds van vader en zoon, beiden met denzelfden naam en reeds een eeuw terug was ook een P. van D. eigenaar van dien grond.

2o. Een veel sterker en duidelijker bewijs is het volgende, dat allen twijfel opheft:

In de koloniale Boekerij in Suriname te Paramaribo bevindt zich een gedrukt verslag van den inval der Franschen op Curaçao in 1673, geschreven weinige dagen nà den aanval door een *officieel* persoon, misschien door Gouverneur Doncker zelf of minstens door iemand, die aan het hoofd stond van het bezettingsleger. Zijn naam wordt wel niet genoemd, maar omdat de officieele tekst van de gewisselde brieven wordt aangehaald en vooral omdat de schrijver zegt, dat hij zelf aan zijn troepen 50 pesos had uitgeloofd aan een ieder, die een Franschman zou gevangen nemen, om alsdus iets naders over den vijand te weten te komen, moeten wij wel aannemen, hier met een autoriteit te doen te hebben, wat natuurlijk aan dat document meer waarde en gezag geeft. De Heer Fr. Oudschans Dentz heeft in dat stuk in zijn geheel gepubliceerd in *de West-Indische Gids*, VIIe jg. 1925-1926, bl. 279. Op p. 283 verhaalt de schrijver, wat we reeds weten, dat de Franschen op 16 Maart 1673 zich plotseling op *het Steenen Padt* vertoonden en naar het Fort opmarcheerden en „dat toen op hen eenige schoten uit het Fort werden geschoten, die onder hen neervielen; zij retireerden wat achteruit, zoo vèr dat ons geschut hen geen kwaad konde doen, en kampeerden zich in ons gezicht op de vlakte *bij een kroeg, genaamd „Altena"* enz.

Duidelijker kan het dus wel niet.

(1) Dankbaar erkennen wij, deze bijzonderheden uit die oude koopbrieven te hebben ontvangen door de welwillende medewerking van den Wel Ed. Heer Jossy M. L. Maduro, alhier.

tafel a/b H. M. Banckert gedurende de dienstreis van den Gouverneur naar de Bov. Eil. in Juli 1931 f 21,-

Men ziet wel, onvoorziene uitgaven kunnen soms verrassingen brengen.

Koloniale Raad

Op Maandag den 29sten Februari 1931

Onder de ingekomene stukken, kwam als eerste ter tafel een schrijven van den Heer R. J. Beaujon Jr. dato 25 Februari, waarin deze aan den Raad mededeelde dat hij aan Z. E. de Gouverneur een schrijven verzonden had, waarin hij zijn ontslag als lid van den Raad had ingediend.

De Voorzitter sprak hierop een woord van hulde aan dit scheidende lid en bracht hem dank voor alles wat hij in den Raad had gepresteerd.

De Heer Beaujon was zelf nog tegenwoordig, daar hij dezen avond optrad als gemachtigde van het Bestuur voor de behandeling der loodsdienstverordening.

Ook was er nog een schrijven gekomen van den Raad van Politie te Aruba, dat deze handhaafde het bedrag van f. 500 voor de verkiezingen op dat eiland.

Het ingekomen begrootingsontwerp voor het jaar 1933 werd naar de afdeelingen verwezen.

Hierna was aan de orde de Ontwerpverordening tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" welke met een klein amendement van den Hr. Ellis werd aangenomen; en tenslotte werd behandeld de Ontwerpverordening tot wijziging van de verordening van den 20sten Juli 1926 tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land en ooftbouw of die langzamerhand uitsterven en op welker voortbestaan prijs wordt gesteld, waarin nog enkele punten veranderd werden om de verordening in overeenstemming te brengen met de wapenwet. Ook deze verordening werd aangenomen.

BERICHTEN.

Goede reis.

Met het M.S. Columbia vertrokken Donderdag naar Holland de Eerw. Zusters Dionys, hoofd der school van het St. Martinusgesticht en Bathild hoofd van de vroegere school op Pietermaai.

Zij gaan naar Holland als vertegenwoordigers der Zusters bij de feestviering van het 100 jarig bestaan der Congregatie van de Zusters van Roozendaal.

In November hopen beide zusters weer terug te keeren.

Met dezelfde gelegenheid vertrekt naar Holland om gezondheidsredenen de Eerw. zuster Dymphna die 31 jaren lang de post bekleed heeft van apothekeres in het St. Elisabethsgasthuis. We wenschen haar een spoedig herstel.

Donderdag repatrieerde ook nog Mevr. Weitjens, de Hr. Kievit, marine superintendant bij de C. S. M. tijdens het verlof van den Hr. Duinker, Ir. van Westrienen van de C. P. I. M. en de Hr. Kennedy van Openbare Werken.

Aan allen van harte een goede reis.

Nieuwe bisschop in Roermond.

Naar de Nederlandsche bladen melden is tot coadjutor van Z. H. Exc. Monseigneur L. J. A. H. Schrijnen, bisschop van Roermond, met recht van opvolging, benoemd de Zeereerwaarde, Zeergeleerde heer dr. Joseph, Hubertus, Guillaume Lemmens, professor aan het groot-seminarie te Roermond, met den titel van titulair-bisschop van Cardica in partibus infidelium.

1634-1934.

Neerlandia schrijft:

De heer W. R. Menkman heeft het secretariaat op zich genomen der Commissie voor de herdenking in 1934 van het leggen van den band tusschen Nederland en Curaçao.

Eindexamens.

Aan vier van de vijf candidaten die deelnamen aan het eindexamens van den leergang voor handelsonderwijs op Curaçao, kon het getuigschrift wegens een voldoend afgelegd examen worden uitgereikt. Het getuigschrift werd verworven door de heeren: W. E. Bakhuis, E. F. Keyzer, A. C. Treurniet en J. C Weyling.

Wie zich aan een ander spiegelt.

De Minister van Koloniën heeft aan de Kamer in Holland een uitvoerig verslag overgelegd van de ongeregeldheden in Paramaribo.

Van belang is wat er gezegd wordt over de invloeden die hebben ingewerkt en we lezen dan:

Niet ten volle en met zekerheid is te beantwoorden de vraag, of invloeden van buiten Suriname op de gebeurtenissen hebben ingewerkt. Vast staat, dat de feiten voor een deel verklaard worden door de invloeden, door de *uit Curacao teruggekeerde werkloozen* aldaar ondergaan.

Daarnaast is bekend, dat exemplaren van „*De Tribune*" hun weg vinden naar Paramaribo. Het is aannemelijk, dat deze relaties — mede in verband met de ook hier het publiek in onzustigen zin ontwikkelende *films* — voldoende zijn om de wijze van optreden bij de wanordelijkheden te verklaren.

Anderzijds moet rekening gehouden worden, ook voor de toekomst, met het feit, dat er een internationaal werkende, rechtstreeks tegen het gezag gerichte communistische organisatie bestaat, die blijkens het bedekt verspreiden van "De Tribune", ook in Suriname haar handlangers heeft. De daartoe behoorende en daaraan verwante elementen hebben het uitlokken en bevorderen van relletjes als die van 28 October als één der stijdpunten op hun program. Het is niet wel denkbaar, dat zij zich ditmaal geheel onbetuigd gelaten zouden hebben en ook voor het vervolg moet met hen rekening gehouden worden.

Wij (Redactie) onderstreepten

In dank ontvangen

Van de agenten der Nieuw Zeeland lijn de Heeren S. E. L. Maduro & Sons een Maandkalender van de Shaw Savill & Albion Co. Ltd.

De Amerikaansche Marine op het Apostolaat.

Vrijdag 26 Febr. gaf het Apostolaat een music entertainment in het Zeemanshuis voor de bemanning van het Amerikaansche oorlogschip „*Hannibal*".

Onder het spelen van Amerikaansche en Nederlandsche volksliederen had de ontvangst plaats en de traktatie. Ook het verdere gedeelte der avond werd gezellig doorgebracht vooral door de verdienstelijke medewerking van de 2e. Machinist van de *Atlas* en een der matrozen van de *Hannibal*, Dewey de Pippo.

De manschappen waren zoo verrukt over de ondervonden gastvrijheid dat ze getuigden nergens zoo te zijn ontvangen als op Curaçao.

Het ligt in de bedoeling van het Bestuur om in het vervolg steeds met het bezoek van een oorlogschip muziekavonden te geven, om de manschappen van de straat te houden. Het plan verdient steun en aanmoediging.

Onze vloot.

Volgens de laatste aflevering van het tijdschrift van bovengenoemd genootschap bestaat dan toch nog de Curaçaosche afdeeling. We dachten dat ze ruste was, daarom hebben we niet medegedeeld, dat 25 jaar geleden er ook een afdeeling op Curaçao was opgericht. Dat was toen het eerste oog op de De Ruyterfeesten. Daarna ging de toenmalige afdeeling te ruste. We bemerken nu echter dat de huidige afdeeling nog niet zoover is, maar alleen maar *aan het* rusten.

We vreezen echter voor een gevaarlijk soort slaapziekte.

Lezing Prof. de Sitter.

Elders lezen we in dit blad, voor welke moeilijkheden het Alg. Ned. Verbond gestaan heeft voor de Woensdagavond.

Maar naar we van verschillende zijden hoorden, hebben maar weinigen er spijt van gehad, dat Prof. de Sitter hen eenige oogenblikken gebracht heeft in de geweldige onmetelijkheid van het heelal.

De Voorzitter van het Algem. Ned. Verbond de Hr. Ir. de Pril leidde de hooggeleerde spreker in met de volgende woorden.

Zooals den meesten van U bekend is, heeft onze Groep zich ten doel gesteld het stam bewustzijn te versterken door onder andere te wijzen op het leven en werken van beroemde Nederlanders. Ik breng U in herinnering de belangwekkende lezingen, gehouden over stadhouder Frederik Hendrik, Anthony van Leeuwenhoeck, Jacobus Henricus van 't Hoff. Het werd U bij die lezingen duidelijk dat men het zich tot een eer kan rekenen Nederlander te zijn.

Toen werd tot U gesproken over beroemde Nederlanders, heden avond hebben wij het voorrecht dat *door* zulk een Nederlander het woord tot ons wordt gericht, en onze aandacht gevraagd voor de grootte van het Heelal.

Willem de Sitter, Nederlandsch Sterrekundige, werd in 1872 te Sneek geboren, in 1908 tot Hoogleeraar te Leiden en in 1919 tot Directeur van de Leidsche Sterrewacht benoemd.

Zooals U uit de bladen bekend is heeft Prof. de Sitter dit jaar geruimen tijd in N. Am. vertoefd o. a. op uitnoodiging van het „LOWELL INSTITUTE" te Boston. Overal in de Vereenigde Staten hebben de Amerikaansche geleerden en belangstellenden aandachtig geluisterd naar hetgeen een Nederlander hun te zeggen had en met trotsch zagen wij Nederlanders Einstein en de Sitter in de bladen, toen deze beide wereld-beroemde mannen elkander in Pasadena ontmoetten.

Professor de Sitter, ik vrees dat het U onaangenaam zou kunnen zijn, dat ik heb gemeend hier over Uw persoon te moeten spreken.

U onaangenaam te zijn is natuurlijk het allerlaatste dat in mijn bedoeling ligt; ik zal dan ook maar van verdere inleiding afzien en verzoek U vriendelijk thans het woord te willen nemen.

Hierna beklom Prof. de Sitter het podium.

Tot onze spijt waren we verhinderd deze voordacht bij te wonen.

Maar we vernamen van toehoorders, dat de Spr. anderhalf uur de luisteraars geboeid heeft. Muisstil volgde men den Spr. die met zijn zeer moeilijke stof ook alle aandacht vroeg. De prachtige lichtbeelden, foto's van de verschillende sterrebeelden, de melkweg, nevels en spiraalnevels waren voor allen een openbaring. Prof. de Sitter heeft wel een indruk nagelaten van de grootheid van het heelal en het geweldige der studie, die nog voor vele problemen staat.

De voorzitter dankte recht hartelijk en voegde nog het volgende persoonlijk woordje eraan toe;

Dit jaar wordt voor U van groote beteekenis daar de Leidsche sterrewacht zijn 300 jarig bestaan gaat vieren.

Deze herdenking zal tegelijkertijd die van Uw levenswerk zijn. U zult dan veel meer vleiends over U zelf moeten aanhooren dan hetgeen U vanavond bespaard bleef.

Wij zijn er van overtuigd dat dit jubileum voor U een groote voldoening zal worden.

Het Bestuur van de groep Nederl. Antillen wenscht U met Mevr. de Sitter een voorspoedige reis en behouden thuiskomst,

Bezoek Oorlogschepen.

Waarschijnlijk zal onze haven in begin April bezocht worden door enkele Canadeesche oorlogschepen.

Naar Aruba.

Deze week is weder de Hr. Meersma, hoofdinspecteur van politie naar Aruba vertrokken. Is het daar nog niet geheel zuiver?

Groep Ned. Antillen. Alg. Ned. Verbond

Het Bestuur van de Groep Nederlandsch Antillen van het Algemeen Nederlands Verbond stond deze week voor een uiterst moeilijk geval. Woensdag avond zou in „TEATER IDEAL" een bioscoop voorstelling worden gegeven waarvoor veel belangstelling was. Een paar dagen tevoren bleek dat Prof. De Sitter zich bereid had verklaard een lezing te houden. Wat te doen? De twee avonden tegelijkertijd te geven was zeker niet aan te bevelen daar men dan diegenen, die belang stelden in beiden, het bijwonen onmogelijk maakte.

Tevens was de de kans groot dat deze verdeeling ledige zalen ten gevolge zou hebben. Wij meeeen dat de genomen maatregel, de bioscoop voorstelling uit te stellen de beste was. De wijzingen in programma werd in de verschillende bladen bekend gemaakt en zooveel mogelijk rondverteld. Wij vertrouwen dat zij die niet op de hoogte waren van de verandering, na lezing van het bovenstaande, dit niet aan het Bestuur zullen wijten.

We willen hier nog de aandacht vestigen op de Bioscoopavond van het Verbond Woensdag a.s. in Ideal. Voor het programma verwijzen we naar de advertentie in dit blad.

R. J. Beaujon Jr.

Zooals we in het verslag van den Kolonialen Raad kunnen lezen, heeft de Hr. R. J. Beaujon Jr. zijn ontslag genomen als lid van de Raad. De Hr. Beaujon heeft zitting in onze Raad sinds Mei 1928. Zijn komst in dat college werd indertijd blijde begroet als van iemand die met de Bovenwinden goed op de hoogte was. De Hr. Beaujon echter voelde zijn moeilijkheid als lid van genoemd college, daar hij tevens ambtenaar in Gouvernementsdienst was. En we vermoeden dan ook dat dit wel hoofdzakelijk de reden van zijn ontslag name zijn zal.

Toch heeft de Hr. Beaujon groote verdiensten gehad als lid van onzen Raad,

In de openbare zittingen sprak hij niet veel; maar het voornaamste werk der Raad zit in de afdeelingen en daar waren zijn adviezen zeer gewild.

JULIANA — MARINIERS.

Zondag l.l. bonden deze twee elftallen de strijd met elkander aan op het mooie nieuwe veld van Scherpenheuvel. Het was een pittige strijd, vooral vóór de rust, met Juliana iets in de meerderheid. Wat deze club — met behulp van vrouwe Fortuna — uit wist te drukken in drie doelpunten. Rust ging in met 3 — 0 voor de thuisclub.

Toen er weer begonnen was bleek dat er in de eerste helft heel wat krachten verspeeld waren, maar toch bleef het nog een partijtje voetbal waar naar gekeken mocht worden! Vooral de Mariniers roerden zich geducht en wilden blijkbaar de achterstand inloopen. Weldra vloog dan ook het eerste tegenpuntje in de touwen. 3 — 1. Maar verder onheil wist de resolute achterhoede van Juliana, waarvan vooral de keeper en onverschrokken partijtje voetbal speelde, te voorkomen.

Ook de Juliana-voorhoede zat niet stil, maar hier werden veel kansen verknoeid door buitenspel. Toch wisten ook zij er nog eentje in te kogelen, zoodat de eindstand 4 — 1 werd voor Juliana.

Voorwaar geen slecht resultaat voor een 2de klasser, die bovendien met een paar invallers spelde. Daar staat tegenover dat de Mariniers, vooral na de rust, wel een gooltje meer verdiend hadden.

De wedstrijd werd in de beste verstandhouding gespeeld.

Curacaosche Begrooting in de Eerste Kamer.

Aan het Voorloopig Verslag der Eerste Kamer over de begrooting van het departement van Koloniën in 1932 wordt het volgende ontleend:

Ter zake van de Curaçaosche begrooting werd de aandacht gevestigd op het feit, dat volgens art. 104, 1e. van het Regeeringsreglement van Curaçao de koloniale huishoudelijke begrooting definitief door de wet moet worden vastgesteld, indien tot aanvulling van de koloniale middelen een bijdrage uit 's Rijks schatkist wordt gevorderd.

Treden evenwel in de plaats van een bijdragen zgn. voorschotten, dan neemt men aan, dat bedoelde goedkeuring niet wordt vereischt, ook al is de terugbetaling der gecrediteerde gelden niet te voorzien. Nu een ontwerp tot wijziging van het Regeeringsreglement van Curaçao bij den Kolonialen Raad in behandeling is ter fine van advies, drongen de leden, hier aan het woord, aan op spoed bij het plegen overleg, opdat aan den tegenwoordigen onregelmatigen toestand binnen niet langen tijd een einde moge komen.

Met betrekking tot het Hof van Justitie te Willemstad achtten eenige leden het noodzakelijk, dat de rechtspositie van den bekleeder van een zoo hoog ambt als het lidmaatschap van genoemd Hof in alle opzichten gewaarborgd zij. De leden, hier aan het woord, vertrouwden, dat recht zou worden gedaan aan een lid van het Hof, ten aanzien van wiens rechtspositie moeilijkheden zijn gerezen en dat de minister niet zal nalaten, het initiatief daartoe zelf te nemen. Huns inziens is het meer dan tijd, dat aan den onwettigen toestand bij de rechterlijke macht op Curaçao een einde wordt gemaakt. De kwalificatie „onwettig" achtten zij ook toepasselijk op de positie van den Procureur-Generaal bij het Hof, die eveneens tijdelijk en niet bij Kon besluit is benoemd.

Mochten de toestanden, zooals zij thans bestaan, vooralsnog gehandhaafd blijven, dan achten zij het gewenscht, dat een uitspraak der Staten-Generaal werd uitgelokt, waarbij wordt vastgesteld, dat de rechterlijke macht in het Koninkrijk nimmer en nergens van het uitvoerend gezag afhankelijk mag zijn.

Aankomst en Vertrek der schepen in de week van 6—12 Maart.

	Aankomst	van	vertrek	naar
Flandre	5	Cristobal	6	Le Havre
Van Rensselaer	6	New-York	6	Amsterdam
Medea	6	New-York	6	Aruba-Maracaibo
Presidente Gomez	6	Hamburg	6	Cartagena
Lara	6	Maracaibo	6	New-York
Trujillo	6	Maracaibo-Aruba	6	La Guaira
El Libertador	6	Maracaibo-Aruba	—	Curaçao
Oranje-Nassau	7	Amsterdam	7	New-York
Jason	7	Costa del Pac.	7	R'dam & A'dam
El Libertador	—	Curaçao	7	Aruba-Maracaibo
Trujillo	8	La Guaira	8	Aruba-Maracaibo
Scythia	9	New-York	9	Cristobal
El Libertador	9	Maracaibo-Aruba	9	La Guaira
Vestvangen	9	Paramaribo	9	New-Orleans
Atlas	9	S. Kitts, S. Eustatius Saba & S. Martin	—	Curaçao
Alemania	10	Maracaibo	—	Curaçao
Syra	10	P. Limon	10	Hamburg
Trujillo	10	Maracaibo-Aruba	—	Curaçao
Galicia	10	Mexico	10	Hamburg
Orinoco	10	Hamburg	11	P. Limon
El Libertador	11	La Guaira	11	Maracaibo
Colombie	11	Le Havre	11	Cristobal
Dalvangen	11	New-Orleans	11	Paramaribo
Haarlem	11	Amsterdam	11	Costa del Pac.
Flora	11	Aruba-Maracaibo	11	New-York
Miranda	—	Curaçao	11—12	Maracaibo
Orinoco	12	Hamburg	12	P. Limon.

Politie Bericht.

Op 26 Februari had bij Paradijs een aanrijding plaats tusschen een truck en wielrijder. Deze laatste, een 12 jarige jongen, genaamd E. D., wonende op Paradijs werd met een gebroken been overgebracht naar het Sint Elisabeth Gasthuis.

In den vroegen morgen van 1 Maart is de 1e stuurman van het S.S. „Crones", liggende te Caracasbaai, overboord gevallen en verdronken.

Officieele Berichten.

De tijdelijk schrijver F. A. C. Beaujon, tijdelijk werkzaam ter Griffie van het Hof van Justitie, is overgeplaatst naar het parket van den Procureur-Generaal.

Aan den tijdelijk-schrijver ten parkette van de Procureur- Generaal E. Perret Gentil is, wegens overcompleet, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Mej. Annie Margaretha Henriquez, tijdelijk assistente bij de Vreemdelingendienst op Aruba is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Vermist.

Van het Donderdag hier vertrokken M.S. Colombia van de K.N.S.M. werden bij vertrek uit Pto Limon vermist de Magazijnmeester en de chef van de bar 1e klas.

Men vreest dat beiden een ongeluk is overkomen.

Zelfmoord.

Bij het naderen van de politie, toen hij met een bark wilde vertrekken, heeft Vrijdag de Surinamer Curiel met een revolver zich zelf doodgeschoten. Curiel was op Aruba praktizijn, vooral voor zaken tegen de Petroleummaatschappijen.

Van bevoegde zijde, vernamen we dat deze zelfmoord niet in verband stond met de Venezolaansche onlusten, zooals het gerucht ging.

Mevr. M. Weitjens—Raymakers

p.p.c. *a/b. M.S. Columbia.*

Buitenlandsch overzicht.

In het **Oosten** staat Japan nog steeds voor Shanghai. Reeds verschillende generaals hebben geprobeerd om verder te komen, maar ze worden telkens door andere vervangen, terwijl de voorganger dan maar harikiri pleegt. Het is misschien mogelijk dat de Japanners iets vooruitkomen, zooals ze zelf beweren, maar buitenlandsche militaire autoriteiten zijn van meening dat ze Chapei niet zullen innemen, voor ze het eerst geheel tot puin geschoten hebben en er 10 000 man aan hebben opgeofferd.

Met het aanhouden der malaise wordt het in Europa steeds onrustiger.

In **Portugal** hebben socialistische en radicalistische elementen onlusten gemaakt, zoodat eenige dagen de verbindingen met Lissabon verbroken waren.

Ook in **Finland** hebben er gevechten plaats gehad tusschen regeeringstroepen en anticomunisten en facisten die het aftreden eischten van den Minister von Born.

Duitschland gaat een spannende week in voor de Presidentsverkiezingen van a. s. Zondag.

De **Paus** heeft zijn 5e Radiorede uitgesproken bij gelegenheid van de eerbiedwaardigverklaring van Maria Assunta Calotta die als kloosterzuster in geur van heiligheid in China stierf. De paus heeft toen zijn droefheid uitgesproken over het meer en meer heidensch worden der wereld. Volkeren en families volgen de slechte voorbeelden als nooit tevoren. Vooral betreurde de Paus de zucht naar weelde en het egoisme, welke de oorzaken zijn van de tegenwoordige twisten en oorlogen.

Z. H. besloot met zijn zegen te geven aan de groote mogendheden, waarop de oogen der wereld gevestigd zijn. Ook gaf hij zijn zegen aan de leidende volkeren van Rusland, Mexico en Spanje en sprak zijn hoop uit voor een tijd van algemeene vrede en voorspoed.

De **Vereenigde Staten** hebben weer eens de aandacht der wereld getrokken door een lage misdaad.

Daar hebben bandieten Dinsdag het 18 maanden oude kindje geroofd van de familie Lindbergh terwijl ze in de wieg een brief achterlieten, waarbij 50 000 dollars geëischt werden voor de teruggave. Groote premies zijn er reeds uitgeloofd om de daders te vangen.

INGEZONDEN.

ROOKEN VAN SCHOORSTEENEN.

Geachte Redactie.

Naar aanleiding van Uw artikel over het rooken van schoorsteenen en het daarbij uitgedrukte verlangen naar de verordening op het rooken van schoorsteenen ben ik zoo vrij het volgende op te merken. Bij voorbaat U dankend voor de plaatsruimte.

Dat door het invoeren van bedoelde verordening aan de rook en roetplaag een einde komt kan door mij niet worden ingezien, daar er wel geen personeel aan boord van vaartuigen om de een of andere reden voor hun plezier gaat liggen rooken met een schoorsteen, daar men er zelf de meeste last van heeft, afgezien nog van hetgeen men er later over hooren moet.

In deze kwestie wensch ik een voorbeeld te nemen aan Nederland waarvan men toch niet kan zeggen dat het van beschermende wetten en bepalingen verstoken is. Heeft men daar een rook en roet verbod?

Zelfs met het leger deskundigen in de verbrandingstheorie die het Moederland bezit, heeft men nog geen kans gezien een verordening in deze samen te stellen, ofschoon in de fabricks centrums aldaar geheele volkswijken door roet verpest worden.

Wel zoekt men naar alle mogelijke middelen om van de roetplaag verlost te worden maar niettegenstaande de duizenden die men aan verschillende installatie's heeft ten koste gelegd is men nog niet tot een bevre-

— Historisch kunnen we dus met zekerheid vastellen, dat reeds vele jaren vóórdat de *berg* van Pietermaai den naam van „*Berg Altena*" droeg, er in het jaar van ons verhaal ter plaatse, waar nu de wijken Scharloo en Concordiaplein elkaar ontmoeten, destijds naast het groote terrein „Sint Jago", aan de Oostzijde een dergelijk groot terrein lag, genaamd „Altena" en dat op beiden een tapperij of kroeg met kolfbaan gevestigd was en dat beide inrichtingen groote concurrenten van elkander waren. De bovengenoemde processtukken wijzen dat uit.

Het kolfbalspel van dien tijd moet men niet verwarren met het moderne golfspel en nog minder met het korfbalspel van tegenwoordig.

Een tapperij of kroeg had ook in die dagen de minder gunstige beteekenis van onzen tijd. Toch moet men niet denken, dat het inrichtingen waren met vrijen toegang voor slaven en vrije kleurlingen. Zij waren uitsluitend toeganklijk voor Hollandsche matrozen en voor het scheepsvolk van vreemde nationaliteit, waarvan steeds een groote massa, althans op sommige tijden, op Curaçao aanwezig was. Want de zeilschepen van dien tijd voeren natuurlijk niet op een vasten tijdtafel. Het lossen en laden ging toen niet zoo vlug van de hand als in onzen tijd. Dikwijls moest op lading van de kust gewacht worden. En in geen geval vertrok een schip alléén op eigen gelegenheid naar het Moederland. Dat was in die onrustige tijden van oorlog, waarin de kaapvaart welig bloeide, veel te groote risico. Daarom vertrokken de schepen steeds in groot convooi, zoo mogelijk begeleid door een Hollandsch fregat van oorlog. Altijd werd de datum van vertrek van het convooi twee of drie weken te voren aangekondigd. Soms nog een of twee weken uitgesteld, omdat sommige schepen nog niet op tijd met hun lading gereed waren. Het gevolg van dergelijke toestanden en gewoonten was, dat er op sommige tijden zeer veel scheepsvolk in de haven was opgehoopt. En deze menschen uit het volk zochten op die dagen, dat ze weinig of niets te doen hadden, verzet en uitspanning in dergelijke tapperijen en kroegen en vermaakten zich met drinken en zingen of dobbelen of met het kolfbalspel, maar ook, (doch ter sluiks) met kaartspel en dobbelen en wonderlijke schappen, met het „verkeerbord" (draaibord) of andere soorten van „tuisscherije" (hazardspel,) wat zoowel aan boord der schepen als aan den wal in de kroegen streng verboden was.

Wij kunnen ons de zaak aldus voorstellen, dat die heuvel in dien tijd of later werd aangeduid als de berg nabij de (kroeg) „Altena", wat later, vooral toen die kroeg in verval raakte, langzamerhand eenvoudig veranderd en verkort werd tot Berg Altena.

En in een publicatie (No. 53) van 7 Juni 1741 geeft Gouverneur Isaac Faesch (1740-1758) kennis aan de bevolking, dat den avond te voren „*even boven Altena*" door Codjo, slaaf van Elias Jesurun, een moord was gepleegd. De Gouverneur verzoekt opsporing van den moordenaar enz. enz. — Misschien (?) zou men uit die woorden; „*even boven Altena*" kunnen opmaken, dat in dat jaar 1741, dat terrein nog dien naam *Altena* droeg of althans dat de Berg van Pietermaai toen nog niet algemeen als de *Berg Altena* werd aangeduid.

De vlakte ten Westen aan den voet van dien heuvel en het Steenen Padt, waaromheen zich allengs meer huizen groepeerden, kreeg eerst later den naam van de wijk „*Pieter de Meij*", naar den voornaamsten persoon, die er destijds woonde, hetgeen langzamerhand verbasterd werd tot „Pietermaai."

Niet zoo zeker, maar toch wel waarschijnlijk, verkreeg de wijk Scharloo haar naam van een zekeren *Pieter Claes van Charloo*, die in 1713 hier woonde.

(*Slot volgt.*)

Steunt het Apostolaat der Zee.

TE HUUR

Het geriefelijk heerenhuis

„BARON"

Araratweg No. 20, van alle moderne gemakken voorzien.

Te bevragen bij:

La Casa Rosada.

1—3

TE KOOP AANGEBODEN.

Wegens spoedig vertrek te koop aangeboden tegen elk aannemelijk bod een piano, diverse meubelen, planten en glaswerk.

adres: **FREDERIKSTRAAT 89.**

GRAVENHORST Otrabanda.

digend resultaat gekomen.

Is het dan te verwachten, dat hier door het invoeren van een verordening men wel zal slagen. Als het zoo eenvoudig ging was men in Nederland al lang klaar geweest.

Een andere zeer ongunstige omstandigheid welke zich speciaal hier voor doet is de ligging van de woonhuizen aan Otrabanda en de Westwerf ten opzicht van elkaar.

Het genoemde stadsgedeelte ligt ten opzichte van de haven zoo, dat de vensters van de woningen gelijk met de bovenkant van de schoorsteenen of hooger ligt, zoodat de rook en dus ook de roet van vaartuigen aan de Westwerf of van vaartuigen welke de haven in en uitvaren in plaats van over de daken, juist door de vensters waait met bekende gevolg.

Doch wat is hiertegen te doen? Met de voordeelen die de scheepvaart ons brengt moeten wij de nadeelen tevens voor lief nemen.

Dit moet men toch ook met de stank verspreid door de Dubb's van de C. P. I. M. of de stank van de Zwavelzuur fabriek op Aruba.

We trekken de voordeelen uit deze bedrijven en hebben dus de nadeelen op de koop toe te nemen. Dat de rook en roetplaag de eene tijd erger is als de andere en het wel eens zoo erg zal zijn geweest als het nog nooit was, behoeft toch geen verwondering temeer als men weet welke factoren tot die roet en rook vorming bij dragen. Ik wil daarom eenige noemen welke wel het meest voorkomen.

Bij verblijf in een haven dient te worden opgemerkt, dat in het havenbedrijf door de onregelmatige stoomafname, de branders zeer afwisselend zijn belast.

Hiervan is meestal een minder goede verbranding het gevolg, waardoor roetvorming ontstaat.

Een goede verbranding is in hooge mate afhankelijk van de juiste temperatunr der olie.

Is de temperatuur te laag dan zal in verband met de verhoogde viscositeit der olie de verstuiving onvoldoende zijn, de branders zullen lekken terwijl bovendien roetvorming plaats vind. Het zelfde verschijnsel zal zich voordoen als de oliedruk te hoog is.

Te hooge olie druk veroorzaakt eveneens rookvorming.

Te hooge temperatuur veroorzaakt neerslag van koolstof waardoor de leidingen en branders verstoppen. Ook ontstaat gasvorming waardoor de branders onregelmatig branden en gedoofd kunnen worden.

Onvoldoende luchttoevoer veroorzaakt rookvorming, terwijl door overdadige luchttoevoer, merkbaar aan de witte rook uit de schoorsteen, een zeer oneconomische verbranding ontstaat. Dit surplus aan lucht zal op haar weg naar de schoorsteen warmte absorbeeren, welke voor de stoomvorming verloren is en de temperatuur in de ketel doet dalen.

Indien de branders slecht branden, terwijl de temperatuur en oliedruk goed zijn, dan is de oorzaak hiervan te zoeken in de aanwezigheid van lucht of water in de olie.

Verschillende combinaties zullen zich bij het werken in een haven altijd voordoen, vooral wanneer de stoomafname zeer ongeregeld is, zoodat men geregeld branders moet doven of ontsteken. Het ontsteken der branders heeft tengevolge dat er een grootere hoeveelheid olie door de voorwarmers gaat met als gevolg een daling van de temperatuur.

Het doven der branders daarentegen heeft als gevolg dat er minder olie doorgaat en zal dus de temperatuur stijgen.

Ook de winddruk houdt hiermede nauw verband, zoodat bij ongeregelde stoomafname het rooken der schoorsteen in vele gevallen niet te voorkomen is.

De juiste afstelling van de diverse toestellen eischt altijd eenigen tijd, terwijl men groote kans heeft dat gedurende de tijd die men noodig heeft om alles te regelen de toestand wederom anders is en men opnieuw moet regelen.

Ook bij vertrek uit een haven wanneer men plotseling een groote hoeveelheid stoom noodig heeft voor het aanzetten der hoofdwerktuigen zal de juiste verhouding om een goede verbranding te hebben niet aanwezig zijn en zal de slechte verbranding veel rook en roetvorming ten gevolge hebben.

Veel is in deze kwestie nog te zeggen doch ik hoop hiermede aan getoond te hebben dat het uiterst moeilijk ja zelfs bijna onmogelijk is om aan een rook en roetverbod te voldoen, en oningewijden een kleine blik in de moeilijkheden te hebben gegeven.

Hoogachtend
L. Veltman

DRINKT

CHAMPAGNE PILSENER BIER „GOLDEN GUINEA"

Een echt goed Hollandsch biertje van de bekende Vollenhove fabrieken.

Nu: f. 24.50 per kist.
bij F. VREUGDENHIL.
De Ruyterkade 36 — Tel. 386.
Nabij de Groentenmarkt.

1—2

TE HUUR.

TEGEN VERLAAGDE PRIJS

het geriefelijk Beneden-Huis KORTIJN No. 8. W.C., badk. m. douche, install. v. licht en waterleiding, enz.

bij

J. E. VAN DER MEULEN
Tel. No. 234.

2—

Curaçaosche Voetbalbond.

Wedstrijdprogramma voor Zondag 6 Maart

MUNDO NOBO.

Eerste Klasse.	R. C. C.—Jong Holland. Aanvang 4.15 uur precies. Scheidsrechter Hr. Eugenio.
Tweede Klasse.	V. K. C.—Republiek. Aanvang 3 uur precies. Scheidsrechter Hr. Stomp.

ASIENTO-TERREIN.

Res. 1ste Klasse.	Asiento 2—Trekvogels 2. Aanvang 4.15 uur. Scheidsrechter Hr. Schouweé.
Tweede Klasse.	De Ruiter—D. N. S. Aanvang 3 uur. Scheidsrechter Hr. Kranenburg.

R. C. C. TERREIN.

Eerste Klasse.	Trappers I—Transvaal I. Aanvang 4.15 uur. Scheidsrechter Hr. Winters.
Tweede Klasse.	Union—S. D. O. Aanvang 3 uur. Scheidsrechter Hr. Fraser.

Het Bestuur.

Mevr. de Wed. Mordy S. L. Maduro-Lopez Penha

heeft de eer kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van haar dochter

DEBORAH

met den Heer

HORACIO VALENCIA

waarvan de voltrekking zal plaats hebben op 12 Maart 1932.

Curaçao 3 Maart 1932.

Receptie ten haren huize „Pyrmont", Penweg No. 24 te 8.30 n.m. op 12 Maart 1932.

Men wordt verzocht deze kennisgeving als een persoonlijke uitnoodiging te willen beschouwen.

Pleizierreis naar Pto. Cabello.

Bij voldoende deelname zal den 23sten dezer een uitstapje naar PTO. CABELLO georganiseerd worden met twee daarvoor zeer geschikte stoomschepen.

De tocht zal door een Jazz Band „Full of Pep" opgeluisterd worden, terwijl voor een welgesorteerde Cantine gezorgd zal worden.

Gedurende het verblijf (4 dagen) aldaar kan men tegen zeer billijke tarieven VALENCIA, MARACAY en CARACAS bezoeken.

Passage CURACAO — PTO CABELLO en terug.

zonder hut	fl. 30.—
met hut	„ 40.—

Verfrek van Curaçao: Woensdag 23 Maart 5 p.m. per SS. EL LIBERTADOR.
„ „ Pto Cabello Zondag 27 Maart 5 p.m. „ SS. ORANJE NASSAU

Van zeeziekte, geen sprake ... W H O O P E E .... Maaltijden vrij aan boord.

Noemenswaardige bizonderheden die aldaar te bezichtigen, zijn:

Te Pto. Cabello:	Borburata; San Esteban; Goiguaza.
Te Valencia :	Las Trincheras met een riviertje die een temperatuur van boven de 90 graden heeft, waarin in 'n paar minuten een ei hard gekookt kan worden.
Te Maracay :	De groote dierentuin met z'n Afrikaansche wilde dieren.
Te Caracas :	Wat men hier te bewonderen krijgt is onmogelijk te beschrijven.

Laat U zich nog heden inschrijven ter voorkoming van teleurstelling.

Voor kaarten, en verdere inlichtingen, wende men zich tot,

C. W. F. Davelaar

1—2 **de Ruyterkade 39 (Tel. 467.)**

Agfa

Met

Bromide-papier

voor vergrootingen krijgt U uitstekende resultaten.

In alle grootten van 13 x 18 cM. totL 40 x 50 cM. in voorraad.

Sunny Isle.

L. RECK.

ABOURER PACKAGES FOR THE WINDWARD ISLANDS.

Shippers are kindly requested to deliver their Labourer Packages in the shed on the Westwerf. It is not necessary to apply to the Office of the Company in Punda, in view of the fact that these packages are forwarded without papers.

Labourer Packages will be accepted up to two hours before sailing of the SS. „Atlas".

Curaçao, March 3rd 1932.
General Agency of the
ROYAL NETHERLANDS STEAMSHIP Co.

TE HUUR.

Op de plantage „Van Engelen" 10 minuten van de stad.

Woning voor klein gezin.

Alles keurig in de verf en in uitstekenden staat van onderhoud, Garage enz.

Te bevragen bij:
J. L. C. Monsanto.

3—1

SHEAFFER'S ..... moet U gebruiken, indien U zonder inspanning wilt schrijven.

Het volmaakte evenwicht in hunne constructie is de rede waarom SHEAFFER'S Vulpenhouders en Potloodhouders met het grootste gemak gebruikt kunnen worden.

Verkrijgbaar bij:
Boekhandel Sluyter, Willemstad;
Henderson Emmastad.
W. F. Craane, Aruba.
Julius L. Penha & Sons, Willemstad

SHEAFFER'S
W. A. SHEAFFER PEN COMPANY · FORT MADISON, IOW. U. S. A.
Reg. U. S. Pat. Off.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

(Groep Nederlandsch Antillen)

Op Woensdag 9 Maart a. s. des avonds om 8,30 uur zal er voor de leden van bovengenoemde Groep in het „Theatro Ideal" een bioscoopvoorstelling worden gegeven.

Vertoond zal worden:

1. *Dessaleven.*
2. *Het eiland Sumatra.*

— P A U Z E —

3. *Een bezoek aan de Philipsfabrieken.*

(De Wel Edel Gestrengen Heer Ir. F. A. A. Meyer heeft zich bereid verklaard voor deze film een inleidend woord te spreken)

HET BESTUUR.

Toegang voor leden vrij.

Toegang voor niet leden f. 1.—

Hazekamp's Oude Jenever

in alle opzichten prima!

Te bevragen bij

E. & G. MARTIJN
Agenten.

Vol Gezondheid en Levenslust

vrij van Ziekte en Slapte – zoo zoudt gij U willen voelen en – *dat kàn.*

Tenzij gij lijdt aan een organisch gebrek, is er absoluut geen reden, waarom gij U niet gezond en krachtig zoudt voelen

Duizenden hebben met dezelfde moeilijkheden te kampen gehad als gij en zij hebben nieuwe gezondheid en levenskracht geput uit Sanatogen.

Sanatogen zal ook Uw gezondheid verbeteren en Uw zenuwen nieuwe kracht geven.

Overdenk eens, hetgeen een geneesheer in het Medisch Tijdschrift „The Medical Press and Circular" schreef:

„Sanatogen wordt gemakkelijk door de maag opgenomen en heeft een merkwaardig snelle uitwerking, die zich openbaart in de gestadige toeneming van kracht en energie. Sanatogen brengt de blos der gezondheid op de wangen terug."

Waarom zoudt gij U langer slap blijven voelen, gekweld door zenuwzwakte en gebrek aan energie?

Ga nog vandaag naar Uw Apotheker

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel.
In alle Apotheken

KON. NED. STOOMBOOT MIJ. N.V.

Afvaarten van Curaçao.

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

„Costa Rica"	14 Maart
„Simon Bolivar"	30 Maart
„Crijnssen"	13 April
„Colombia"	23 April

Passages naar New York, New Orleans en Havana via Cristobal in connectie met de voornaamste lijnen van Cristobal worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

„Venezuela"	17 Maart
„Costa Rica	31 Maart
„Simon Bolivar"	14 April
„Crijnssen"	28 April

Naar Port au Prince en New York:

„Oranje Nassau"	7 Maart
„Stuyvesant"	28 Maart

Passages naar Europa via New York in connectie met de voornaamste lijnen van New York worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

„Van Rensselaer"	6 Maart
„Oranje Nassau"	27 Maart

Naar Pto. Cabello en New York:

„Flora"	11 Maart
„Luna"	18 Maart

Direct naar La Guaira:

„El Libertador"	9 Maart
„El Libertador"	23 Maart

Naar Cristobal en Pacific Kust:

„Haarlem"	11 Maart
„Bodegraven"	1 April

Direct naar Rotterdam:

„Jason"	8 Maart
„Ulysses"	21 Maart

Naar Sint Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:

„Atlas"	15 Maart
„Atlas"	1 April

Naar Ponce, Mayaguez, San Juan, Sanchez, San Pedro de M. en Sto. Dom. City:

„Midas"	17—20 Maart

Naar Kingston, Conaives, St. Marc. San Pedro de M. en Sto. Dom. City:

„Midas"	7 Maart

Naar Bonaire:

„Atlas"	....

Naar Maracaibo via Aruba:

„Medea"	16 Maart
„Amor"	23 Maart
„Flora"	6 April
„Luna"	13 April
„Amor"	27 April

VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR":

Aankomst te CURACAO	Zondag	6 Maart	2 p.m.
Vertrek van CURACAO	Maandag	7 Maart	11.30 a.m.
Aankomst te Aruba	Maandag	7 Maart	5.30 p.m.
Vertrek van Aruba	Maandag	7 Maart	6 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Dinsdag	8 Maart	8.30 a.m.
Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	8 Maart	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	9 Maart	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Woensdag	9 Maart	6.30 a.m.
Aankomst te CURACAO	Woensdag	9 Maart	1 p.m.
Vertrek van CURACAO	Woensdag	9 Maart	5.30 p.m.
Aankomst te LA GUAIRA	Donderdag	10 Maart	8 a.m.
Vertrek van LA GUAIRA	Donderdag	10 Maart	5 p.m.
Aankomst te CURAÇAO	Vrijdag	11 Maart	7 a.m.
Vertrek van CURACAO	Vrijdag	11 Maart	2 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Zaterdag	12 Maart	8.30 a.m.
Vertrek van Maracaibo	Zaterdag	12 Maart	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	13 Maart	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Zondag	13 Maart	8 a.m.

N. B. Aan boord van de Colon- en Suriname-Lijn-Schepen worden geen bezoekers toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart uitgegeven door het Hoofdagentschap.

Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.

Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.